

Londonba küll-
ni híres virág-
ogy van-e annak
ágok nem beszél-
válaszomat nincs

— **Ybl Martha.**
atulya, amelyben
nekik; elalélva,
lelkök még nem
sz el szobámban,
zokat a gyöngéd
Nagyon köszö-
testv. Örvendő
felügyelői tiszte.
szorgalmaddal

— **Záborszky**
ep meg, nem i
lvasnom azt is,
yitvánnyal, mint
val, vonul be a
hozzátok, meg-
söt, (ami nem
még meg is
em kívánhatnék
rást! Hejh, de
engemet. Két
kérdézetgi s az
nagyapa? —
ra annyit, hogy
ott, édesem,
mreh **Juliska.**

— **Mair Margit**
világ szót kés
ezt? A csiga-
rencz. Érdek-
raidaat, melyek
egium is egy
elyik Bethlené,
nekem, hogy,
Margita tövébe
érttettem meg
egium szintén
tűnő bizonyít
ce is ezek so-
szorgalma és
tus. Mindenek
kezdő soraid-
irni. A vége
Az egyébkint
a hibás, hogy
zámok szerint
? Egyébkint
csak éppen
és **Jozsika.**
— **Réz Lola.**
szerdán este
számban.

OR.

t.
sten.

Szerkeszti Forgó bácsi.

A LIGETBEN. (Lásd a 22. lapon.)

A TRANSZVÁLI KIVÁNDORLÓK.

— Regényes rajz a búrok életéből. —

(Számos képpel.)

Irta **Mayne-Reid**. Francziából fordította **Hegedüs Pál**.

(Folytatás.)

ESZRE lehetett venni, hogy ez a vendég szándékosan kisebbitette a közös vállalat veszedelmeit. Végre is meglehet, hogy Moor Károly azért cselekedett így, hogy társainak bátorságát növelje. Annyit ismételtette kívánságát, bárha sikerülne veszedelmes kivonulásuk!

Pittymallatkor a búrok olyasmivel találkoztak, ami e távoli vidéken utazó európaiakra rendkívüli esemény lett volna, de a kivándorlókat nem igen lepte meg.

Hirtelen óriási állatokat pillantottak meg, melyek vagy száz méternyi vonalban, egymás mögött lépkeűtek. Elefánt-csapat volt. Közeledésüket a legcsekélyebb zaj sem árulta el.

Az elefánt sulyos volta mellett is olyan halkán lép, mint a macska; közönséges földön is alig hallható, még kevésbé a Karru futóhomokján.

Ezek a vastagbőrűek szűgyig süppedtek a sivatag bozótjába és a száraz, magas fübe. Ugy esusztak, mintha valami természet-fölötti erő toltta volna őket. Ezeknek az óriási alakoknak a közeledése a holdfénynél olyan kísérteties látványnak tetszett, melyet lidérez-nyomás okozott.

— Elefántok!... Legalább ötven elefántból álló csapat!

Ezeket a kiáltásokat adta tovább egyik lovas a másiknak és nem egy félig behunyt szem nézett ki a szekerek vászonfedelének oldalain levő nyílásokon.

Ez a látvány igazán furcsa és figyelemre méltó volt; a karaván fiatalságának lelké-

ben azonban nem a kíváncsiság érzelmét keltette föl.

— Ennyi szép elefánt-csont elvonulását látni magunk előtt, a nélkül, hogy kíséreltet tennénk megszerzésükre, ez igazán kár — mondá Rynwald Lajos.

— Ugy látszik, baj van — felelé Blom Andriesz — mert a főnök azzal a parancssal küldte ide Smutzot lovasainkhoz, hogy lovaikkal a szekerek mellett járjanak és semmi zajt se csapjanak.

A főnök nagyon okos — folytatá Lajos sóhajtván — de nem bizik fiatalságunkban. Ha kiálltuk volna már a vadászpróbát, merek fogadni, hogy a csapatnak legalább egy magányos tagját megtámadjuk. Minden karavánban akadnak sereg-hajtók. Biztos vagyok benne, hogy ebben a csapatban is. Mi négyen, Hendrik, Piet, te, Andriesz és én véghez-vihetnők azt a hős-tettet, hogy a csapat mögött czammogót megöljük.

— Fölösleges beszéd — viszonzá Blom Andriesz — mikor a főnök nem engedi.

— Eh! még egyszer mondom, csak azért nem, mert attól tart, hogy ez a nagy vad, ily fiatal vadászokat, mint mi vagyunk, meg talál ijeszteni. Ha szólni mernék a főnöknek... ha én volnék a fia!...

Rynwald Lajosnak Van Dorn Hendrikre és Pietre vetett, sokat mondó pillantása eléggé megmagyarázta gondolatának többi részét. Hendrik, aki fiatalabb volt, csak a vállát vonta erre az indítványra. Nem mint-ha a parancson nem boszankodott volna; vadász-természete folytán pokoli kinokat állott ki ily nemes vad láttára; de tudta, hogy édes atya soha sem változtatja meg elhatározását és hiába nem akarta magát annak kitenni, hogy a kiadott parancs megszegésének megkísértése miatt megdorgálják.

Piet, akinek a jelleme felületesebb, vére pezsgőbb volt, mint az öccséé, nem vette olyan komolyan atyjának tanácsait. Miután a kantár-szárát Rynwald Lajosnak nyújtotta, le- szállt a lóról és az elő-csathoz futott, hogy barátainak kérelmét a főnöknek elmondja. Kérelmét azonban csak nagynehezen tudta előadni, mert atyja arcz-kifejezése minden kiejtett szóra szigorubb lett.

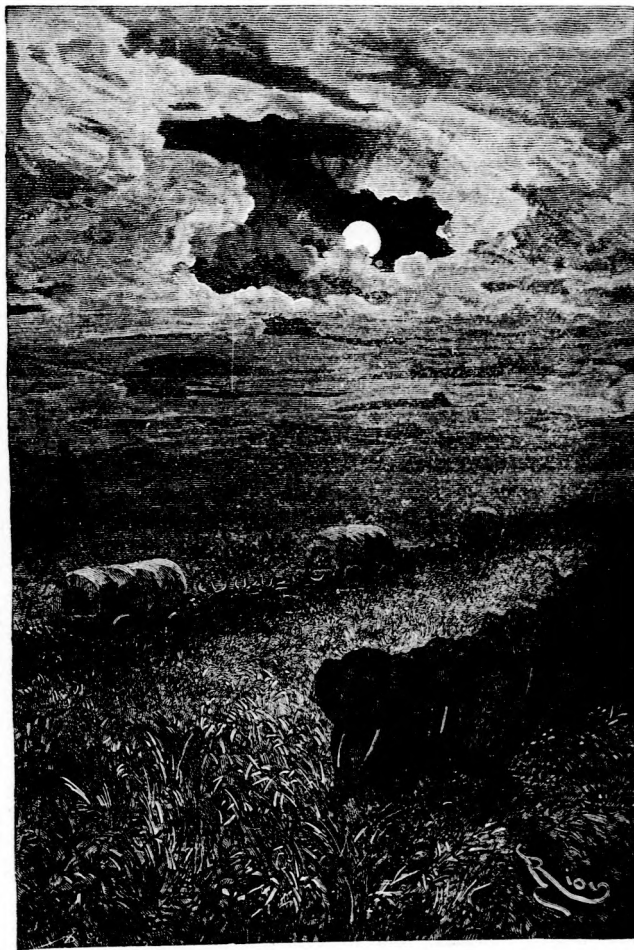
— Ugy tesztek, mint a kis gyerekek, Piet, még pedig mint makranczos gyerekek — mondá végre a főnök. Nemcsak a fegyelmetlenségre adsz példát azal, hogy egy általános parancs visszavonására kérsz, hanem azt sem

tudod, hogy mit kérsz. Azt hiszitek, boldogultok csaknem vadonutuj puskáitokkal ily szörnyü vaddal szemben, mely itt van közelünkben? Mit beszélsz magányos ele-

fántról? Hát ha közülünk fenyegetne valakit veszedelem, nem sietnének a többiek a segítségére? Ugyanez történnék, ha csak egyet lőnél is e csapat valamelyik tagjára.

A többi elefánt dühösen rohanná meg a szekereket és összezozná.

Örüljetek, hogy a sivatag e vándorai közt nem akad oly balga fiatal, aminő te a jelen pillanatban vagy, mert valamennyiünk élete talán attól függ, hogy az elefántok, melyek e tekintetben okosabbak, mint az emberek, soha sem támadják meg azt, aki őket nem bántja. Menj vissza a helyedre, Piet. Az utazás kezdete óta jól látom, hogy ki akarod magad tüntetni, férfi

... AZ ELEFÁNTOK A KIVÁNDORLÓK MELLETT HALADTAK EL. (Lásd a 20. lapon.)

szamba akarsz menni. De atyádat, főnököt nem így fogod meggyőzni arról, hogy komolyan vehet.

Piet megnyult orral, pirulva ment hátra

és társainak nem kellett kérdezősködniök követségének eredményéről, mert savanyu arca elárulta ugyis.

Ez alatt az elefántok a kivándorlók mellett haladtak el. (Lásd a képet a 19. lapon.) Vagy azért, mert a szekerek megijesztették őket, vagy azért, mert a főnök okos parancsát teljesítették, az elefántok szerényen, mint illedelmes sétálók, akik nem nagyon nézegetik azokat, akikkel találkoznak, vonultak el és a két, egymástól annyira elütő menet, ellenkező irányban folytatta az útját. Mikor a nap fölkel, az elefántok már messze jártak és nem voltak láthatók.

Jóllehet ez éjjel nagy utat tettek meg, a vee-búrok reggel nem tartottak pihenőt. A nap már magasan járt az égen és még egyre haladtak. Addig nem állhattak meg, míg vizet nem találtak. A szomjuság rég gyötörte őket és barmaikat. Tovább kellett menniök.

— Nem kell félni — mondogatta Smutz, a főnök vagy Moor Károly — nem sokára valami mocsárra akadunk. Lehetetlen, hogy utunkban valamennyi kiszáradt volna.

Sajnos azonban egymás után kiszáradva találták az apró tavakat. Alig, hogy a fenék agyaga volt egy kissé nedves. Ily körülmények közt a megállás nem lett volna pihenés. Az utasoknak viz kellett, viz minden áron!

A hőség egyre kinzőbb lett. Az emberekre és állatokra csak úgy csurgott az izzadság. A föld, mely égetett, mint a pékkemence padkája, lábaikat valósággal pörkölte.

A hottentot és kaffer szolgák, akik nem hordanak semmiféle lábbelit, jóllehet a talpuk idővel érzéketlen lesz és úgy meg-

keményedik, mint a kő, többet szenvedtek a többieknel. Hogy fájdalmaikat enyhítsék, lábaikat agyagba göngyöltették, melyet az eufobia vagy más hasonló növény nedvével nedvesítettek meg.

Ha az égető szomjuság nem verte volna le annyira a kivándorlót, nagyot nevettek volna a kutyák együgyűségén, melylyel fel akarták üdíteni magukat. Egyszerre neki iramodtak és addig futottak, míg a szekerek elé értek száz méternyire, ekkor egy bokor aljában hasra feküdtek és addig lihegtek, míg az utolsó utas is el nem haladt mellettük. Ekkor, minthogy egér-utjuk elfogyott, sajnálkozva föltápáskodtak, az égető utat kutya-ábrázatukon észrevehető rémülettel nézték végig, búsan vakkantottak egyet és megint neki-iramodtak, hogy a szekerek elé kerüljenek.

A karaván már nem volt oly csendes mint az éjjeli utazás alatt. A szekerekben a gyermekek sirtak vagy sóhajtoztak aszerint, hogy mily okosak voltak; az anyák és idősebbek mindent elkövettek csittításukra. A szekereken kívül az ökrök, tehenek és borjak bőgése, a juhok panaszos mekegése összhangtalan hangversenynek illett be.

A órák anélkül teltek, hogy a karaván szenvedései enyhültek volna. Ellenkezőleg a nap merőlegesen küldte a fejükre tüzes nyilait és, hogy az eddigi nehézségek egygyel szaporodjanak, a vidék, melyen át kellett vonulniok, szúrós növényekkel volt ellepve. Ezek a gyalogosok lábszárait véresre szurkálták.

Az új akadálytól késleltetve, óránként nem bírták megtenni az öt kilométernyi utat, ami Dél-Afrikában rendes, közepes távolság az utazásokkor. Ez a lassuság

annál inkább nyugtalanította a főnököt, mivel nem tudta, hogy az utnak ez a része mikor ér véget.

A főnök bizodalmit egyetlen remény tartotta fenn. Smutz, vezető, akinek a nyilatkozatát Moor Károly megerősítette, azt mondta, hogy tizenöt-tizenolcz kilométernyire soha ki nem száradó tavat találunk. A kimerültség állapotában, melyben mindnyájan voltak, rettenetes kilátás! Emberek, lovak és ökrök minden lépésre tántorogtak.

Pedig hát haladniok kellett, ha szomjan nem akartak veszni a sivatagban, és noha szenvedtek, bátran vonultak tova.

II. Oroszlán hajtás.

Az utasok a szemhatáron fekete foltot vettek észre, mely amint jobban haladtak, szem-látomást tisztábban látható és nagyobb lett.

— Itt a *vley!* — mondá Smutz.

A *vley*, vagyis a türelmetlenül kívánt tó, a homok-sivatag oázisa.

Erre az egyetlen szóra a karaván felbátorodott. A gyalogosok gyorsabban lépkedtek; még az állatok is ösztön-szerűen érezve a pihenő hely közeledését, nem várták, hogy biztatgassák őket. Az utolsó kilométereket derekasan tették meg. Vég-tére megérkeztek.

Sajnos, a búrok reménysége még távol volt a megvalósulástól. Ez a tó is épp úgy ki volt száradva, mint az előbbie, sőt jobban, mert a fenekén még nedves agyag se volt. Ennek a feneké krétás kavicsokkal, fehér porral volt tele, mely a lenyugvó nap sugarait nagy tükröként verte vissza. Egyetlen csepp víz se volt benne!

A jelzett árnyék is épp oly mese volt, mint a hiányzó víz. A tavat övező erdő csak olyan védelmet nyújtott a nap ellen, mint a vas-drót háló, e tekintetben hasonlítva az ausztráliai eukaliptuszhoz.¹ Az erdő fáai a *banhíniák* családjából való *mopanék* voltak. Fűrész leveleinek a hegye az égnek nyulik. A napsugár keresztül megy rajta és a leglombosabb fa sem ad árnyékot.

Az utasok keserű csalódásának leírására nincs szó. A szerencsétlenek, minthogy nem volt erejük hozzá, panaszkodás nélkül néztek egymásra. A családapák nem mertek az anyjuk karjai közt szomjuságtól siránkozó szegény gyermekeik alélt arczára tekinteni.

Smutz és Moor Károly megkísértették a kivándorlók csüggedő bátorságát azzal élesztgetni, hogy kissé tovább, mélyebb tóra talának. Rájuk se hederítettek. Minden arc végzetes érzéktelenséget, kétségbeesést tükrözött vissza. Bizonyos, hogy a kivándorlók fele szívesebben pihent volna le a *mopanék* csekély árnyékában, mint hogy hiába-való kísérletekkel fárasztja magát.

— Mit nyerünk vele, ha itt maradunk? — mondá végre a főnök erőteljes hangon. Előre! még egy pár lépést! A tó nem jöhet hozzánk, nekünk kell szerencsénk után futni.

Moor Károly épp szólni akart, mikor a karaván indulását nem remélt veszedelem akadályozta meg.

A búrok a tanácskozás alatt a *mopané*-erdő szélén voltak. A rengetegből iszonyu hang hallatszott ki, melyet mindenki ismert és mely embert és házi-állatot egyaránt megremegtetett: az oroszlán bőgése.

¹ Az eukaliptusz-fa a mirtusz-félékhez tartozik. Levelei, vén korában kékes-zöldek, bőrneműek. 100 méter magasságyira is megnő.

Nem magányos bömbölés volt, hanem legalább husz külön-féle hang rettentő zsi-vaja. Mintha mindegyik oroszlán jobban akart volna ordítani társánál.

Jóllehet a transzváli búrok bátorsága közmondásos, a kivándorlókat a rémület borzongatta meg, mikor az asszonyokra és gyermekekre gondoltak, akik szerencsére még a szekereken voltak, de a vad-állatok támadása ellen nem voltak eléggé védve.

A búroknál nem volt fegyver; roerjeiket, a hollandi gyarmatosoknak ezt az egy-csőű puskáit, melyek szükség esetén minden-féle vadászatra alkalmasak, rendszeren a szekereken hagyták.

A lóról legrani, roerjeiket előkeresni és megtölteni egy pillanat műve volt az apákra és fiatal emberekre nézve. Ez után a szekerek előtt védő állásba helyezkedtek.

A karaván többi tagja izgatott volt. Valamennyi megrémült állat elmenekült volna, ha nem lett volna jól megkötve. Fülüket hegyezték, orrczimpáik remegtek, szőrük borzongott, de hasztalan igyekeztek elszabadulni, mialatt őreik a szekerek mögött bujtak el, ahogy tudtak. A kaffer és hot-tentott szolgák egyikének se volt puskája. Rendes körülmények közt a nyájak őrzéséhez nem kellett puska, a főnök pedig nem tartotta czélszerűnek, hogy utközben fegyverezze őket fel. Talán attól félt, hogy ily utazások válságos pillanataiban ezek a szegény emberek fel találnak lázadni ellene és tudatlanságukban valami ostobaságot követnek el.

Az ellenség nem sokára megjelent. A ritka mopanék közt már észre lehetett venni a sárgás oroszlán-bundákat. Az orosz-lánok jobbra-balra ugrálva, közeledtek a karavánhoz. Siketítő bömbölésük arra val-

lott, hogy éhesek, tehát dühöse is. Az erdőből együtt jöttek ki és, ha e pillanatban egyszerre támadtak volna, a vee-búroknak vagy legalább barmaik nagy részének vége lett volna. (Folyt. köv.)

A LIGETBEN.

(Képpel a czímlapon.)

*Csalogat a hűvös árnyék,
Minek késném, minnek várnék?
Kisietek a ligetbe,
Gyorsan, mintha lovon járnék.*

*Gyi te lovam: fürge lábam!
Kár, hogy nincsen ostor nálam:
Nem czamognál, hogyha rajtad
Egyszer-kétszer végig vágtam!*

*Hop! hop! éljen! megérkeztünk,
Uzsonázzunk! megéheztünk.
Aztán rajta! sok a játék,
Valamékbe belé-kezdünk.*

*Ez a gyerek karikázik,
Az a pálczán paripázik,
Hűvös tóban hattyu uszik,
Nincs melege, annyit ázik...*

*Ez aztán a vidám élet,
Tiz királylyal nem cserélek,
Százszor több a mulatságom,
Mint amennyit elmesélek.*

*Am egyszerre, milyen árnyak,
Fenn az égen felhők járnak,
Jönnek, mennek, gyülekeznek
S boldogok, kik esőt várnak*

*Csepereg már... milyen lárma!
Egy gyerek sínes, aki várna,
Mindje rohan sikoltozva
S nem jö vissza egy se már ma!*

*Hogyha jobban nem vigyázunk,
Bizony mi is csontig ázunk,
Siess lovam, röpülj lábam,
Messzi van még ugysis házunk!*

Roboz Andor.

Ne ítéljete a külsőről. Azt bizonyára tudjátok, hogy azok a madarak, melyeknek szép hangjuk van (pl. a fülemüle, rigó, poszáta stb.) rendszeren egyszerű szintűek, míg azok, melyek nem értenek az ének művészetéhez, (a páva, kolibri, paradicsom-madár stb.) ragyogó tollazatukkal keltenek feltűnést. Érdekes, hogy a növény-világban is találunk hasonló jelenségre. Azok a virágok ugyanis, melyek élénk színeikkel bilincselik le a szemet (ilyen az adónisz, azalea, buza-virág) nem árasztanak illatot, ellenben az egyszerű színűeknek (az ibolyának, ezüsthának, rezedának, lepény-fának, szőlőnek, borostyánnak) igen jó szaguk van.

Persze kivétele van-e szabálynak. Mert a tengelicze és pirók arról nevezetesek például, hogy nem csak a színük, de hangjuk is feltűnő. Valamint a növények között is akad sok olyan, melynek szép színe

mellett, illata is erős és kellemes. Ilyen növény a szegfű, a rózsza, a narcisz és jáczint. De általánosságban nem így van és ugymint az embereket nem, az állatokat és növényeket sem lehet külsejükről megítélni.

*

Élő lámpás. A kubaiaknak van egy házi-állatjuk, melyet lámpás helyett használnak. E különös állat neve: »bucioio«, világító bogár. Azért hívják így, mert szeméből és potrohából olyan erős fény sugárzik ki, hogy 6—8 bogár fényénél kényelmesen lehet éjjel olvasni vagy dolgozni. Ez állatot nem csak lámpásnak, de ékszernek is használják a kubaiak, különösen az asszonyok. Ugyanis arany sodronyból készült, iczi-piczi kalitkákba, ilyen világító bogarakat zárnak s a kalitkákat azután tüvel erősítvén a ruhához vagy hajhoz, mell- és hajtükül használják.

ARANY KALÁSZOK.

Nincs olyan ostoba, akitől az okos ne tanulhatna valamit.

*

A kellemes tanácsok csak ritkán hasznos tanácsok is egyuttal.

*

A rendnek három előnye van: könnyebbségére van az emlékező-tehetségnek, időt takarít meg és épségben tartja dolgainkat.

*

Ki a szerencsében csak magára gondol, annak a szerencsétlenségben nincsenek barátai.

A FERIKE PICZULÁJA.

F IS tudjátok, hogy tiz krajczárért mennyi minden jót lehet venni, mennyi édes dolgot: a sarki boltostól fügét vagy szentjános-kenyeret; az öreg kofától piros, ropogós cseresznyét, s még marad is a pénzből holnapra, tudni-illik annak, aki takarékosan bánik vele.

Bizonyosan kaptatok is már néha-néha tiz krajczárt, vagy többet és így sajnálni is fogjátok Ferikét, akinek még sohasem volt tiz krajczárja. Azaz hogy volt egyszer. Vagy hogy volt is, nem is. Elrepült, mint a madár. Éppen erről akarok most nektek mesélni.

Ferikéék nagyon szegények voltak; így hát Ferikének nagy-ritkán jutott egy-egy krajczár, ha nagyon jól viselkedett, ha szép

... VÉGIG MENT A NAGY PIACZON.

uj verset tudott elmondani s ha nem verekedett a Bogács Pistával. Bogács Pistát ugyan ti nem ismeritek, de képzeljétek egy örökké borzas, rossz fiut, akinek mindig piszkos a ruhája és aki mindenkit csufol, mindenkibe beléköt.

Ferike, amikor reggelenként végig ment a nagy piaczon s meglátta a sok jó édes-

séget, a körtét, almát, narancsot, a tarka czukorkákat, ugyancsak elbámult. Sokszor meg is szólították a kofák:

— Mit bámulsz te gyerek? Talán bizony rosszban töröd a fejed? Van-e pénzed? Ha van, kapsz édes gyökeret, czukros mandulát, datolyát, vagy amit akarsz; — ha nincs pénzed, elmehetsz.

És Ferike szomoruan tovább ballagott. Elképzelte, hogy milyen nagy boldogság lenne az, ha neki egyszer sok pénze volna, öt krajczár, hat krajczár, nem... egy egész tiz-krajczáros!

El sem is hiszitek talán, hogy egyszer valóban beteljesedett a Ferike nagy óhaj-tása. Kéretlen, hirtelen, maga sem várta, nem is gondolt reá. Az utcán szaladgált, szabad volt épen. Bogáncs Pistával rövid időre békét kötöttek és vigan ugráltak keresztül egy kis árkot. Ez is gyönyörűség volt, az igaz. Ferike azonban mégis csak vigyázott, mint afféle rendes fiú, nehogy besározza a ruháját. Azt persze nem sejtette, hogy ennél még nagyobb öröm is várhatja.

Egy idegen ur állt meg előttük. Úgy látszott most érkezett a városba; poros volt a ruhája, hosszú a szakála. Ferike egy kicsit meg is ijedt tőle, de az idegen Bogáncs Pistához fordult:

— Mond meg nekem kis fiú, merre van a pósta?

Bogáncs Pista nagyon jól tudta, de inkább csufolódáson törte a fejét, sem hogy az idegent szépen utba igazította volna. Elszaladt az idegentől, s messziről kiabálta:

— Tudom is én! Menjen a szakála után.

Az idegen nagyon megharagudott ezért a gorombaságért, megfenyegette botjával Bogáncs Pistát, Ferike pedig szeliden oda ment az idegenhez

— Bácsi kérem, én oda-vezetem, mondá az idegennek, s el is vezette a postáig.

Az idegen megköszönte a Ferike szivességét, kivett a zsebéből egy fényes pénzt és a Ferike markába nyomta.

Egy igazi tiz krajczáros volt.

Ferikét úgy meglepte az ajándék, hogy meg sem tudta köszönni; de az idegen nem is várta, hirtelen ott hagyta Ferikét az utcán. Ferike pedig ámulatlan nézegette a szép fehér pénzt, megnézte mind a két lapját, beletette a zsebébe, megint kivette; hamarosan nem is tudta, mit csináljon vele? De érezte, milyen nagy öröm az, ha valakinek tiz krajczárja van.

Azután tervezgetni kezdett. Sorban eszébe jutott minden jó, amit csak ösmert. Elképzelte, mire fogja elkölteni piczuláját! Két krajczárért fűgét vesz, pompás hordós fűgét, amely csupa fehér az édes czukortól; vesz egy halommal szentjánoskenyeret — azt sem evett Karácsony óta — meg czukros mandulát. Azután hátra van még a többi gyönyörűség. Ferike azt hitte: övé az egész nagy-piacz, s még marad is a tiz krajczár-ból. Futott egyenesen a nagy-piaczra, s amint odaért a sok édesség közé, meg volt róla győződve, hogy most ő is nagy ur, vásárolhat kedvére, amit akar.

Már ki is szemelt egy pompás narancsot. (A narancs eszébe sem jutott.) Olyan szépet, amelyet csak álmában evett, akkor is csak félig, mert amire bele kóstolt, rendszeren fölébredt.

A sátor felé közeledett éppen, midőn nagy zaj ütötte meg a fülét. Arra felé fordult, hát mit látott?... Egy piros kendős kicsi leányka állt a piacz közepén. Keservesen sirt s a földön szanaszét egy tejes köcsögnek a darabjai heverték, a köcsögből kiömlött tej pedig szerteszt folydogált a földön. A kis leány köré egy csomó kofa sereglett. Mondta is az egyik:

— Majd jól elver az édes-anyád!

Erre a kis leány még keservesebben

sirt, a könnyeit törölgette és zokogva, csukladozva így szólt:

— A köcsög is, a tej is ... A tejecke... honnét veszek tejeckét?

Ferike is odament s csak most értette meg, hogy ezt a galibát is a Bogáncs Pista szerezte. A vásott gyerek meglökte a kis leányt, a köcsög leesett, össze-tört. A kis

leánynak megvolt a bánata, Bogáncs Pistának pedig se hira se hamva. Így volt ez mindig, ha valami rossz fát tett a tűzre.

A kis leány siránkozva folytatta:

— Oda a tejecke; oda a vacsoránk! Anya sem iszik tejet, én sem iszom, a czicza is éhen marad!

Az egyik kofa vigasztalni akarta:

... KEZÉBE NYOMTA A PICZULÁT.

— Ne sirj, ne! Nem olyan nagy baj az. Tíz krajczárért vehetsz köcsögöt is, tejet is.

— De mikor nincs egy krajczárom sem. Honnét vegyek tejeckét, mit vacsoráz a cziczuska?

Hanem most már Ferike is majdnem sirásra fogta, olyan nagyon megsajnálta a

kis leányt. Odalépett hozzá s a kezébe nyomta a piczulát.

— Nesze, itt van, fogjad! Végy rajta tejeckét.

A kis leány Ferikére bámult, de még a kofák is nagyot néztek, az egyik pedig megsimogatta Ferike arcát.

— Ez már igazán derék dolog, amit cselekszel! Ez azután a jó gyerek!

És megtönte a Ferike zsebeit jó édes fügével.

— Itt van két szép narancs is, neked adom! szólt egy másik. Az ilyen fiu megérdemli! És átnyujtotta Ferikének a narancsokat. Mindahányan körülvették Ferikét s mindenik adott neki valamit. Ferike azt hitte álmodik, annyi édesség volt a zsebeiben, de még a keze is tele volt vele.

A kis leány pedig megvette a köcsögöt, teletöltötték jó tejjel, boldogan vitte haza. Volt vacsora és vigan dorombolt otthon a cicza.

De megjárta ám a Bogács Pista! Amint elfutott, felbukott egy nagy kőben, össze zuzta az orrát, kiszakasztotta a nadrágját, véres orral ment haza, s még ráadásul bőven ki is kapott otthon.

Ferike pedig még az ágyaeskájában is szopogatott egy nagy szál árpacukrot és hegyébe még nagyon szépet is álmódott. A piros fejkendős leánykát látta álmában, meg a fehér ciczáját; de a kis leánykának szárnya volt, mint az angyalnak, a ciczának pedig finom aranypor hullott a szőréből. Beh szép is volt! A kis angyal leányka megköszönte a Ferike jó-tettét; azt ígérte, hogy elmondja a kegyes Istennek. A fehér cicza pedig olyan gyönyörűen dorombolt, hogy szinte éneklésnek vált be. Nyilván hálaének is volt az. Közben meg a bundájából csak úgy omlott az aranypor — a sok apró csillag.

Pásztor József.

REJTETT NÉV.

Jó —
Drága —
Barna —
Zaj —
Ide —
Kicsi —
Szük —
Le —
Bűn —
Hosszu —
Nagy —
Görbe —

E szavak ellentétjeinek kezdő betűiből, egy kedves pajtástok neve derül ki.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Kis elbeszélések.“

Az ifjuság számára írta *Ida néni*. Számos képpel, díszes vászon-kötésben. (A „*Forgó bácsi könyvtára*“ című sorozat egyik önálló kötete.)

A NAGY MOGUL¹

— Játék —

AZ egyik gyerek valamely padra, székre, asztalra vagy akármilyen más emelvényre áll. Roppant ünnepélyes arczot vág. Ő a nagy mogul.

Játszó-társai egyenként elvonulnak előtte. Amint eléje érnek, mélyen meghajolnak, azután erősen szemébe néznek és háromszor egymás után ezt mondják: *Nagy mogul, imádlak, anélkül, hogy nevetnék vagy sírnék.*

Ezt az ünnepélyes kijelentést a legnagyobb komolysággal kell ismételni. A nagy mogul ellenben, forgatja a szemét, fintorgatja az orrát, arczát, a legfurcsább mozdulatokat, hajlongásokat végzi, a legkülönösebb arczokat vágja, szóval mindent elkövet, hogy az előtte álló nevensen. Ha ez sikerült, akkor az illető foglalja el helyét.

¹ A régi indiai császárok neve.

TESTVÉRKÉM HALÁLÁRA.

*Kicsi rózsá-fának
Harmatos az ága
Mégis, hogy elhervad
Mosolygó virága.*

*Kis kertünkben szintén
Elhervadt egy rózsza,
Mosolygása, színe...
Mint tova tünt róla...*

*A mi kicsi rózsánk
Nyugalomra tére —
El nem muló álom
Szállott a szemére.*

*Nem nevet már többé
Gögicselő szája
Nem mosolyog többé
Szép, piros orcája.*

*Nincs ő már közöttünk,
Jó anyánk ölében,
Ott fenn mosolyog már
Angyalok körében...*

Fövenyessy János.

INNEN-ONNAN.

Állat-szelidítő viz. A levendula-viz illatáról azt mondják, hogy a legvadabb állatokat, így az oroszlánt és tigrist is megszelidíti.

*

Ki az erősebb? Gladstone, a híres angol állam-férfiu törvény-javaslatot terjesztett egyszer Viktória, angol királyné elé. A királyné, nem lévén meggyőződve az új törvény hasznosságáról, nem akarta aláírni.

Gladstone nap nap után sürgette az aláírást, a királynő azonban egyre gondolkozási időt kért. A miniszter végre elvesztette türelmét:

— De alá kell írnia!

— Kell? kérdezte a királynő megsértődve és büszkén felegyenesedve Gladstone előtt. Kell? Én anglia királynője vagyok, uram!

— Én pedig az angol nép vagyok! felelte Gladstone ünnepélyes nyugodtsággal, ridegen.

S a királynő aláírta a törvény-javaslatot.

*

A világ legfiatalabb szín-darab-írója kétségtelenül Carmen d'Assilva, ki 1892-ben született Párisban, tehát mindössze tíz éves és kinek mégis négy szín-darabját adták már elő Franciaország különböző szín-padjain. Egyszer Viktória, a nem régen meghalt angol királynő, is magához hívatta a csodálatos tehetségű leánykát. Mily nagy volt a királynő és az egész udvar csodálkozása, midőn a gyermek a legszebb elbeszéléseket gondolta ki előttük és mondta el hibátlan angol nyelven. Az öreg királynő és leányai megcsókolták a csoda-gyermekeket, akit gazdagon megajándékoztak. Most Párisban él. Iskolába jár és egy három felvonásos szindarabon dolgozik. A szín-darab-írók egyesületébe is felvették.

*

Kotlós-diák. Ugy-e csodálkoztok, hogy ezt a furcsa szót olvassátok? Kotlós-diák? Ki hallott ilyet? Eddig csak a tyukokra mondták, hogy kotlósak. Szegény tyukok, már a kotlás dicsőségétől is meg akarják őket fosztani! Vagy mi más czélja lehetett annak a Kolomaizeff nevű orosz diáknak, a moszkvai egyetem hallgatójának, ki egy pulyka-tojást 17 napig tartott a hóna alatt, a hol tudvalevőleg tartós meleg van, a tizenhetedik napon azután kicsike pulyka bujt ki a tojásból... Bezzeg örült a sikerült kísérletnek Kolomaizeff, mert hát ő a világ legelső kotlós-diákja. De nem az utolsó, mert kísérletét máris sokan utánozzák, akik lud- és kacsa-tojásokat költenek ki hónapok alatt. A legjobban persze a tyukok, libák, kacsák csodálkoznak, akik kotlás nélkül jutnak kicsinyekhez.

GÜL-BABA.

— Irta Kimmach Ödön. —

HA UTATOK talán Budára visz, el ne kerüljétek a helyet, ahol a szent öreg pihen. El ne kerüljétek a sírhelyet, ahol porladó hamvak fölött mosolygó rózsaszál virít; ahol enyésző porok fölött kis madárka csicsereg; ahová évről-évre eljár imádkozni az igazhívő muzulmán.

Ott a Császárfürdő fölötti dombon, ahonnan gyönyörű kilátás tárul a messze tekintő szem elé: ottan pihen *Gül-Baba*, a »rózsák atyja.«

*

Oreg volt már Gül-Baba, nagyon öreg. De azért, ha szép napos idő volt s erősen tüzött a nyári verőfény, lement a meleg forrásokhoz s megfürdött.

Nem mult el csak egy nap is, hogy kedves gyermekeit, a mosolygó rózsákat, meg ne látogatta volna s valamit ne igazított volna rajtuk.

Volt is láttatja, mert az ő remek rózsáiból vittek nagy kérésre nem csak a budai basának, de még a hatalmas padisahnak, a török császárnak is, kinek szakállát növeszse nagyra Allah, a minden igazhívők kegyelmes ura.

Este felé, mikor Budavára fölött felragyogott az esthajnali csillag s a Duna felől hűs szellő kezdett fujdogálni: kiült egy mohos köre és nyugodalmasan szitta a selymes dohány illatos füstjét.

Olyan csönd volt, hogy nem egyszer hallatszott föl a várbeli mecset torony-órének a *müezzim*-nek imára intő éneke s a dunai sajkások vig dala.

Mikor a hold sarlója magasra hágott, akkorra kiégett a dohány is.

A rózsák álmodoztak az esti szellőben s levelükön ott reszketett a csillogó esti harmat.

Gül-Baba is pihenni tért.

Oda künn bübájos éjszaka borult a hegyek fölé s a váltakozó csillagok álmot ígértek.

Allah volt utolsó gondolata a rózsák atyjának s aztán elszunnyadott.

*

Teljes pompában ragyogott a nyárszaknap heve, mikor fölébredt. Csodálatosképen ez uttal nem imádkozott. Rózsái közül fáradt léptekkel indult lefelé a meleg forrásokhoz. Utja egy ösvény mellett vezetett el, amelyet vadrózsa-bokrok szegélyeztek. Egy szép vadrózsa-szál különösen magára vonta figyelmét. A virág színének üdesége, leveleinek tündöklő zöldje gyönyörűségére szolgált a szemnek. Gül-Baba közelebb menvén, észre vette, hogy az üde virágszálak között pókháló terpeszkedik. A látványon felháborodott a jó öreg. Botjával arra-felé akart már éppen sujtani, hogy leverje a hálót a pókkal együtt, mely annak szögletében rejtőzött: midőn nesztelenül libbent oda egy aranyszárnyú pillangó. Éppen a háló felé igyekezett. Reá szállott és . . . fogva volt. Mohón rohant elő rejtekéből a pók, hogy zsákmányát megölje. A sujtásra emelt kar lehanyatlott, Gül-Baba kiemelte a háló szálaiban vergődő pillangót és elbocsátotta a napsugaras verőfénybe. Azután botja végével letisztította a hálót a vadrózsáról és a menekülő pókot messze eldobta magától a zöld pázsit közé. Gül-Baba is nyugodt volt, a pillangó is szabad volt, a pók is elmenekült.

*

Lekerülvén a gyógyhatású meleg forrásokhoz, fürödni készült. Nehány gyaural (keresztyénnel) találkozott, akik őt, a rózsák kegyes-életű atyját, szinte babonás tisztelettel köszöntötték. Lenn a szigetről felszállott már a reggeli köd, forrón tüzött a nap-sugár. Az időjárás kiválóképen alkalmas volt arra, hogy az ember a langy vizek medencéjében felüdítse lankadt tagjait. Ez a medence most is megvan még. A hegy mélyéből buzog elő a természetes hő-forrás. A medence kerek és beléje néhány lépcső vezet. Fönn a boltozaton nyílás van, melyet kék, sárga és piros üveg főd be.

Az egyik ablaknyílás nyitva volt. A hirtelen szél-roham egy falevelet sodort le a medence vizébe. Gül-Baba szemmel kísérte a keringő levelkét, mely lassu pörgéssel éppen előtte hullott a vízbe. Figyelmesen vizsgálva a levelkét, észre-vette, hogy mellette a víz színén segedelem nélkül, tehetetlen vergődik egy piczi hangya. Bizonyára a szél sodorta le a levelkével együtt. Ugy látszott, hogymenhetetlenül el fog pusztulni. S valóban a csöpp állatka halálküzdelmét vívta a viznek felszínén. Gül-Baba észrevén a parányi teremtés kétségbeesett küzdelmét, fogta a lehullott fa-levelet s azt a hangya alá helyezvén, szilárd, már mint hangyácskának szilárd talajra juttatá. Gül-Baba kivitte a szomszédos kert alacsony falára, ahonnan a hangya csakhamar eltűnt figyelő szemei elől a kertfal hasadékaiban. Ezzel a kegyes öreg visszafelé indult lakásába.

Ez alatt délfelől komor felhők tornyosultak az égen. Ugy látszott, hogy vihar van készülöben.

*

Nagy zaj hallatszott a vízi-város felől. Rémulettől elváltozott arccal rohantak az emberek a fenyegető veszély elől.

A nyílt utca során egy veszett kutya száguldott.

Az előbb még csak fenyegető veszedelem, szokatlan erővel tört ki s örjöngő tombolással süvöltött végig hegyen-völgyön. Menekült mindenki a kettős veszedelem elől arra, amerre látott.

A tájékozó állat irányt változtatva, neki iramodott a dombnak, s ott csakhamar eltűnt.

A vihar is, amely hirtelen erőszakkal megindult, oly hirtelenül csillapodott le ismét. Millió gyémánt-cseppként ragyogtak a fű-szálon rezgő eső-cseppek. A fellegek halk morgással, s időnként egyet villanva, elvonultak a pilisi hegyek fölé, s ott megpihentek. Gyönyörű szivárvány tűnt fel a felhők között, s mosolygott az egész természet.

Az üldöző, s üldözött állatról megfejeltek. Ki hova rejtőzött, onnan előbujt mind, s a dolga után látott.

Gül-Baba is dicsérvén magában Allah hatalmát — aki, ha veszélyt hoz, azt el is fordítja — megindult a vadrózsáktól szegélyezett keskeny ösvényen hazafelé.

Lakásának ajtaját nyitva találta.

Csodálkozott. Hát már annyira feledékeny lenne, hogy erre sem gondolt?

Bemenvén lakába, becsukta maga után az ajtót. Nyöszörgő hangot hall az egyik sarokból.

Az üldözött, a veszett kutya volt.

Ide menekült. A mérges nyál czafatokban szakadozott fogairól, szőre fölborzadt, szeme vérben forgott.

Az öreg ember maga volt vele.

Hirtelen megragadta közelben levő görcsös botját. Az eb megmozdult. Egy csapás azzal a bottal arra a nyomorult állatra s vége neki.

Az eb föltápázkodott s Güb-Baba felé kapott. A kegyes férfi merően az állatra szegezve szeméit, óvatosan az ajtó felé vonult s azt kinyitá.

— Menekülj hát, szegény állat! Én nem bántalak!

Az, mint ha megértette volna, rekedtes kurrogással oda sompolygott a nyitott ajtóhoz és eliramodott.

Az állat megmenekült a sujtó csapástól, melyet az öreg rámérhetett volna, de Göl-Babát a kiállott halálos félelem és tulcsigázott lelki izgalom megtörte.

Mikor leszállt a csillagos éj, a kimerült öreg lepihent.

A szomszéd másnap reggel benézett hozzá. Ugy látta, hogy alszik. Elment. Nem zavarta.

Aludt a jó öreg, az igazak örök-álmát aludta, amelyből nincsen ébredés.

Ott temették el az ő virágjai közé. S amidőn harmat-csöpp remeg a rózsakelyhén, ez azt jelenti, hogy ilyenkor az ő atyjukat, a jó Göl-Babát siratják.

Azóta minden évben fölkeresik messze Keletről a kegyes igazhivők.

*

A Göl-Baba lelke pedig szállott... szállott... míg végre, tul-haladván a csillagok rejtélyes világain, megnyugodott Allah fényes trónja előtt.

Az örökfény előtt letörpül mindaz, ami gyöngye s emberi.

— Dicsőségben uralkodó Atyám! Fogadj be gyermekeid közé!

— Ösmerlek! Jöjj! Aki a rózsák atyja volt ott lenn, az legyen itt az én kertemben egyik ékességem!

A rossz szellem azonban gonosz indulatu szavakat suttogott.

— Mi bánt? Szólj, romlásnak szelleme!

— Uram! Hadd vezekeljen még!

— Mit tudsz ellene?

— Gyarló báb, mint sok más millió!

— S hibája?

— Tegnap nem imádkozott.

— Igaz ez? Szólj fiam!

— Oh nagy Allah! Öreg vagyok. Kilenczven évnek terhe a vállamon. Lehet, hogy úgy van, ahogy vádlóm mondja, én nem tudom. Az élet napjait, mint álom-képeket szemléli most szemem. E tarka össze-visszaságban, úgy hiszem, sok a tévedés. E tévedésemet és gyöngeségemet ne sujtsa a te kezéd!

— Hallod Uram? Nem is tagadja szólt a rossz szellem.

Allah azonban kegyelmesen fordult Göl-Baba felé, mondván:

— Jöjj fiam! Örvendj az örömöknél, amelyeket itt lelsz. Tegnap is imádkoztál. Én jól tudom.

— Uram! Én nem tudom, csupán te tudhatod!

— Tudom is! A lepke, a hangya és az eb a te szószólóid! Nem imádkozik sokszor az, aki a szent könyv sorait hajtogatja, de lelke nincs jelen. Bizony-bizony mondom tenéked: a jó cselekedet, a legtisztább imádság, amely legkedvesebb az én szememben. Kövess!

És Allahval szállt a lélek a hetedik ég felé.

A rossz szellem pedig, sötét felhőkbe burkolózva, eltűnik.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXII. köt. 26-dik számában közölt pótló-rejtvény megfejtése:

„Csárda, dárda, gárda, járdá, várda, zárda.“

A tréfás kérdések megfejtése:

„1. tatár, 2. sár, 3. kasznár, 4. toll-szár,

5. talár, 6. kaptár, 7. futár.“

Helyesen fejtették meg: Beke Berté és Gyula, Péterffy Vilma, Árva Erzsike, Garai Lujza és Manczi, Szántó Olga és Ernő, Bíró testvérek, Sinkovits Clarisse és Ilma, Jurenák Gizi, Löbl Mór Ernő, Vörösmarthy Ida, Varga Ila, Fürst Teréz, Laufer Erzsike, Huppert Leo, Fleischmann Margit, Geszner Olgicza, Borhy Margit, Flór Annicza, Ranschburg Béla és Pál, Kilényi Jolánka, ifj. Schiller Miklós, Markovits Sárka, Ruhig Flóra, G. Hunyady Ferencz, Herz Ervinke, Risdorfer József, Marton Margit és Béla, Hoffmann Elemér és Vali, Csauscher Mariska, Kerekes Gyurka, Gombai Imre, Epstein Erzsike, Herzfeld testvérek, Kövesi Pali, Kazy Péter, Marsovszky Etus, Riedl Gyula, Frankl Lilly, Eichner Bandi, Németh Margit és Zsófia, Kogler Nóra, Záborszky Mariska, Jenőke és Gézi, Szilárd Alice, Milutinovits Corina.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Eichner Bandi Jósikatelepen*-en, kinek a jutalom-könyvet: (*Robinson Crusoe élete és kalandjai.* Atdolgozta *Donászy Ferencz*. Hat színnyomatu képpel és számos szöveg-rajzzal, diszes kötésben.) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXII. köt. 25-ik számában közölt rejtvény megfejtését beküldték még: Pap Lilike és Gizike, Löbl Mór Ernő, Janny Giza, Perl Erzsike, Kónya Ferkó, Czinder Margit, Lőrinczy Bandi, Csongrády Attila és Iona, Váné Lili, Weress Margit és Akos, Ranschburg Béla és Pál, Kogler Nóra, Mester Ilonka, Hatschek Adrienne, Sklesky Ilus és Feri, ifj. Schiller Miklós, Gombai Imre, Herzfeld testvérek, Fischer Fülöp,

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Csergő Pali. Bizony elvesztetted volna a fogadást. Mert az agár-kutya gyorsabb futó, mint a

ló. 1250 méternyi utat is meg tud futni egy percz alatt, ha nagyon erőlködik. A ló, ha versenyre kelne vele, mintegy 100 méterrel maradna mögötte. A harmadik díj a zsirafot illetné meg, mely 900 méternyi eredményt érne el, azután a tigris következnék 800 méterrel, de hamar el is fáradna. Körülbelöl ugyan-ezzel a sebességgel rohan a rőnszarvas. A farkas 570, az oroszlán 400 méternyi utat tudna megtenni egy percz alatt. A madarak közt kétségtelenül a galamb a leggyorsabb, 1200 méternyre tud elröpülni a jelzett idő alatt. — **Blau Arthur.** Fordulj kérdéssel a kiadó-hivatalhoz. — **Csécsi Nagy Imre.** Köszönöm szives jó kívánságodat. Töltsd te is kellemesen a vakációt. — **Reichel József.** Annak, hogy vizsgád olyan jól sikerült, nagyon örülök, de már kevésbé annak, hogy még mindég össze-téveszted a szerkesztőséget a kiadó-hivattal. Oda fordulj kéréseddel. Egyébként használd fel az alkalmat és fűrdj minél gyakrabban a tengerben. Bizony, kellemes és szép hely, ahová mentek, a meleg csak javadra fog válni. — **Sklesky Feri és Ilus.** Már hogyné volna jogotok. Csak küldjétek be bátran. Nem ti vagytok az egyetlenek, kiknek édes anyja szintén előfizetője volt a Kis Lapnak. Százával kapjuk évente az ilyen értesítéseket. Hogy okultok és tanultok belőle, csak azt bizonyítja, hogy értelmes gyerekek vagytok és gonddal olvassátok. — **Hevesi Ervinke.** Ne türelmetlenkedj. Majd csak rád kerül talán egyszer a sor. Hogy mikor, azt nem tudom. A Forgó bácsi kucsmája részre-hajlatlan. — **Weiszkopf Lenke.** — Besoroztam. — **Flór Annicza.** Mindég szivesen átolvasom és ha beválik valamelyik, közlöm is. — **Geszner Olgica.** Rákerül a sor, mihelyest a most folyó nagyobb elbeszélést leközltem. — **Lőrinczy B. (?)**. Isten éltesen! Jövő esztendőre tüntesd el azt a két kettőst is. — **Róth Herminke.** Így folytassad és akkor még sok örömet fogsz kedves szüleidnek okozni. Én is velök örülök. — **Janny Giza.** Remélem, hogy nemsokára semmi bajod sem lesz és kétszeresen fogod élvezni a kellemes svábhgyi nyaralást. Ird meg, ha már nem kell többé az orvoshoz mened. — **Jurenák Gizike.** Ne félj ugy attól a hideg víztől. Minden csejje Isten áldása. Gyógyít és üdit. Néhány nap alatt ugy megszokod, hogy el sem tudsz nélküle lenni. Mulass továbbra is jól. — **Fővényessy János.** Nem tudom hol lakik, talán jövő héten megirom. A versek közül némi változtatással, közlök majd egyet-kettőt. — **Léva.** Szivesen. Ha készen lesz, milyen címre küldjem? — **Eichner Bandi.** Roboz bácsi köszöni szives meghívásodat. Nagy elfoglaltsága miatt nem mehet hosszabb időre. De ha arra jár a nyáron, meglátogat. Üdvözli kedves szüleidet. — *Több levélről a jövő számban.*

Társ-szerkesztő ROBOZ ANDOR.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut, 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.